

MITUT MASTI MÄNGE KOJU, KOOLI JA LASTEAEDA

Mängu kaudu õppimine on alushariduse lahutamatu osa. Toetamaks just mängu kaudu õppimist on Koolibri välja andnud neli algupärast õpemängu „Tähed mängu!“, „Numbrid mängu!“, „Loomamosaiik 1“ ja „Loomamosaiik 2“.

„Tähed mängu!“ ja „Numbrid mängu!“ autor, Kuessaare Pargi lasteaia pedagoog-metoodik Kristina Kalf on nende sünnilugu seletanud nii: „Mängude idee sai alguse igapäevatoost koolieelikute rühmas. Minu viimase rühma kahekümne ühest lapsest kuusteist olid poisid. Ja selleks, et panna poisse midagi tegema, tuleb väga põnevaid asju välja mõelda, vastasel juhul nad lihtsalt keelduvad tegevuses kaasa löömast. Nii hakkasin ise mängu välja mõtlema. Rühma lastest said mängude esimesed testitjad, arvustajad ja heakskiitjad. Alguses tegin mängud lihtsalt arvutiga ja kuna need lastele meeldisid, soovitas toleagne lasteaia juhataja neid ka mõnele kirjastusele pakkuda. Jaatavat vastust ei tulnud kaua oodata.“

Tänaseks trükist ilmunud mängude teostamisel on kaasa löönud ka Kristiina Kalfi arvutigraafikust abi-kaasa Kaido Kalf.

Laiemat vajadust selliste mängude järele, nagu seda on „Tähed mängu!“ ja „Numbrid mängu!“, põhjendab 12-aastase pedagoogikogemusega Kristiina Kalf nii: „Lihtsatest eelkooliealiste mängudest tunnevad laste-

ga tegelevad inimesed tohutult suurt puudust. Iga-suguseid lauamänge on müügil, aga mitte selliseid lihtsaid, millega laste õppimist mängulisemaks, mitmekesisemaks ja põnevamaks muuta.“

„Tähed mängu!“ ja „Numbrid mängu!“ on mõeldud lastele alates nel-

jandast eluaastast. Mõlemasse komplekti kuulub 40 kaarti, mõlemad arendavad lapse mälu ja tähelepanu ning aitavad treenida käe

tutvustab numbreid ja tähti, jaotatuna värvuse järgi häälikugruppidesse, mis võimaldab selgeks saada kaas-, täis- ja sulghäälikud. „Tähed mängu!“ õpetab häälima, tutvustab tähti, sõnu ja kõõgilju, mida vaadeldes saab omakorda arutada nende värvuse ja kuju üle, kas nad kasvavad puu otsas, põõsal või peenral, kas neist saab moosi või salatit, kas nad on hapud, kibedad, magusad või mõrud. Võimalusi on palju, kõik sõltub konkreetse õpetaja ja laste soovidest, teadmistest, loovusest.

Loomamosaiigid omakorda on lapse jõukohased juba alates teisest eluaastast. Kumbki mäng sisaldab 80 kaarti, millest saab kokku panna 20 looma, abiks on seejuures kaartide taustavärv ja teadmine, et iga looma jaoks on komplektis neli kaarti: pea ja saba ja esijalad ja tagajalad. Mõlemat õpemängu saab kokku panna nagu tavalist mosaiki, aga mängida ka memoriini põhimõttel. Eriti vahvad pildid tulevad aga siis, kui rakendada loovust ja moodustada kaartidest vahvaid fantaasia-elukaid.

Uued algupärased õpemängud sobivad mängimiseks ühtviisi nii lasteaeda, kooli kui ka koju, ja enamgi veel – loomamosaiigid kinkimiseks kas või oma teist keelt rääkivale sõbrale, sest komplekti kuulub ka vene-, inglise- ja saksa keelne mängujuhis.

KÄRT JÄNES-KAPP, toimetaja

PUHAŠT VÄRVI NÄKKU!

Igaüks meist on – vähemasti lapseas – tahtnud end tunda kellegi teisena. Väikesed tüdrukud ründavad emade kosmeetikakotte, poisid – ka kõige patsifistlikumate perede lapsed – kehastuvad ümber sõdalasteks või märulifilmide kanglasteks. Koolinäidendites esinedes kasutatakse vaimustusega grimmikarpe – ka siis, kui mängitakse omavanuseid koolilapsi. Näomaalingud lähevad käiku ka spordivõistlustel, karnevalidel, stiilipidudel ja sünnipäevadelgi. Ka messidelt ja teistelt kaubanduslikelt

suurüritustelt tulevad lapsed vahel koju, põsel või laubal värvilaik, mis peab kujutama mõnda looma, lindu või lille.

Korraliku näomaalingu tegemine pole tegelikult pooltki nii lihtne, nagu seda võivad arvata need, kes pole pintsli ja švammi käes hoides grimeerimiskunstiga tegemist teinud.

Aga miski siin ilmas pole võimatu nende jaoks, kes oskavad lugeda ja peavad lugu raamatutest!

Noore kunstniku Iris Münteli „Nutikad näomaalingud“ on suurepäraseks käsiraamatuks nii lastele endile kui ka nendega tegelevatele täiskasvanutele. Lapsed on teadagi läbematud ning asuvad kohe ennast raamatupiltide järgi maalima printsessiks, ämblikmehiks või nõiaiks, ja kindlasti löövad „Videviku“ sarja andunud fännid kõigepealt lahti vampiiriks moondamise leheküljed.

Õpetajad ja lapsevanemad loevad loodetavasti siiski kõigepealt läbi sissejuhatavad peatükid, milles kõneldakse värvidest, töötehnikatest ja -vahenditest, õpetatakse kasutama pintsleid ja švamme ning antakse väikese nippe selleks, et kõik maalingud kukuksid efektseks välja. Esimesteks pintsliproovideks pakub Iris algajatele huvilistele lihtsamaid kujundeid, kuid õpetab maalima ka

poppe kiisunägusid ja paljude laste lemmikut – Leitudajateküla Lottet.

Selleks, et oleks kergem käsiraamatus orienteeruda, on Iris jaganud maalingud eraldi rubriikidesse: ühest leiavad suuremad piigad- poisid sätevärvilise lilli, liblikaid ja muud muinasjutulist glamuuri, teises õpetatakse, kuidas teha endast filmi- ja raamatukangelasi, kolmandast alajaotusest leiame laias valikus loomi – alates jänsest ja lõpetades lõviga –, neljas peatükk annab nõu stiilipidudeks ja lõpuks leiame veel isevärki portreed tegemise õpetuse ja väikese valiku käemaalinguid. Viimastega annaks küllap teha vahvat käeteatrit, sest nii kätele maalitud jänese, sebra kui ka madu kipuvad justkui oma elu elama!

Selleks, et lisaks maalingute katsetamisele saaksid lapsed raamatust kätte ka väikese tarkusetera, otsis autor välja põnevaid fakte pildil kujutatud loomade kohta: lugejad saavad näiteks teada, et hiidpanda sööb päeva jooksul 13 kilo bambust ja et täiskasvanud siili kasukas on umbes 16 000 okast.

Iris Müntel on juba mitu aastat õpetanud näo- ja käemaalingute tegemist ajakirja Hea Laps lugejatele, ning selle aja jooksul pole ta ennast põrmugi korranud, vaid püüdnud igas numbris välja pakkuda midagi uut ja huvitavat. Imekspandav on see, kuidas tal õnnestus panna kannatlikult paigal püsima ja fotograaf Martin Hallikule poseerima ka mudilastest modelle! Ilmselt oli grimmikunstnik ise oma töö edenemise sedavõrd põnevil, et see põnevus hakkas neilegi külge.

Oma noorusele vaatamata on Iris juba õppinud nii joonistamist, maa-

limist kui ka grimeerimiskunsti ning praegu tudeerib skulptuuri. Õppimise kõrval on ta grimeerimistööd teinud nii teatrites kui filmide juures ning praegugi võib Irise kätetööd näha telerist. Ainult et seriaalis „Pilvede all“ tegutsivatele kaunitaridele ei saa ta vist palgetele maalida selliseid efekteid lilli, liblikaid ja lõvivuntse, nagu neid „Nutikatest näomaalingutest“ leida võib. Või kes sedagi teab!

LEELO TUNGAL